

BIZOTTSÁGI ELŐTERJESZTÉS
Kulturális és Oktatási Bizottság ülésére

Előterjesztő:	
	Szentei Tamás, a Kulturális Osztály vezetője
Tárgy:	
	Javaslat Aczél Géza nevezetes személy temetési helyének nyilvántartásba vételére
Iktatószám:	
	KULT-256904/2021
Ügyintéző:	
	Szabó Zsuzsa
Feladatot jelent:	
	Szentei Tamás, a Kulturális Osztály vezetője részére
Véleményező bizottságok:	
	Kulturális és Oktatási Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	2021. november 3.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Bákonyiné dr. Szabó Melitta

Mellékletek:	
	Térkép

Tisztelt Kulturális és Oktatási Bizottság!

Aczél Ákos kezdeményezte nagyapja, néhai Aczél Géza sírhelyének a nevezetes személyek temetési helyének nyilvántartásába vételét. A sír a Debreceni Köztemető III. tábla B-C sarok 4. sírhelyén található, szürke obelisz, kis fakerítéssel elkerítve. A nyughelyet, amelybe a korábban elhunyt családtagokat is temették (többek között Stahl (Aczél) Edét, aki Debrecen első kisdudóvodáját vezette), idős leszármazottak ápolják.

Aczél Géza (1864-1937) a múlt század első évtizedeiben Debrecen főmérnökeként dolgozott. 1887-ben állt a város szolgálatába, 1897-ben lett Debrecen főmérnöke, a mérnöki hivatal vezetője. Ugyanebben az évben elképzelései szerint bővítették többszörösére a város körüli kertségekkel, temetőkkel, majorsági földekkel Debrecen belterületét. Ő készítette és fogadtatta el Debrecen szabályozási tervét, amely korrekciókkal 1909-től 1961-ig hatályban volt. Debrecen mai körutas, sugárutas szerkezete alakult ki munkássága alatt, illetve napjainkban is eszerint épül. A városfejlesztés és -üzemeltetés komplex főmérnöki tevékenysége körében Aczél Gézára hárult a volt külterületek fejlesztése, oda iskolák tervezése, felépítése a századfordulót követően. Nevéhez fűződik a város csatornázásának újraépítése, bővítése, az addig hiányzó városi vízvezeték-hálózat tervezése és kiépítése. Munkássága alatt valósult meg a városi közkórház, ekkor találtak helyet az egyetemnek és a klinikáknak. Elképzelései alapján került a Nagyerdőbe a mai Köztemető és egyéb közösségi épület. Irányítása alatt épültek fel Debrecenben az első nagy belvárosi bérházak, de ő találta meg a helyét a mai nemzetközi repülőtérnek is 1919-ben.

Életét annak szentelte, hogy a város igazi nagyvárossá váljon. Ennek elismeréseként a Közgyűlés 247/2001. (XII. 6.) Kh. határozatával közterületet nevezett el Aczél Gézáról. Munkásságáról a közelmúltban kiadvány jelent meg Nyul Imre tollából (Kapitális Nyomda, 2020.).

A köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 36/2000. (X. 18.) Kr. rendelet 9/A. § (3) bekezdése alapján nevezetes személy az, a Nagyerdei Köztemető vagy a Debrecen-Józsai Köztemető területén levő temetési helyen eltemetett személy, aki életében a haza, a közösség, a város érdekében kimagaslóan eredményes munkát végzett, hosszan tartó közéleti tevékenységében kiemelkedő érdemeket szerzett. A nevezetes személyek temetési helyének nyilvántartásba vételéről, illetve a nyilvántartás kiegészítéséről természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek javaslata alapján az Ügyrendi Bizottság dönt. Ugyanezen § (4) bekezdése értelmében a nevezetes személyek temetési helyeiről készült nyilvántartást az Üzemeltető rendelkezésére kell bocsátani. A nyilvántartásban szereplő temetési helyek a temető kiürítésig fennmaradnak és használatuk díjtalan.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelet 60. § (3) bekezdésének 11. pontja alapján a nevezetes személyek sírhelyeinek nyilvántartásával összefüggő kérelmeket a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményezi.

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki 2021. február 8. napjától.

Az Mötv. 60. §-a szerint a bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. tv.) 46. § (4) bekezdése szerint „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 307/2021. (VI. 5.) Korm. rendelet 2021. június 15-én hatályba lépő rendelkezései alapján a Kat. tv. 46. § (4) bekezdésétől eltérően a települési önkormányzat képviselő-testülete, illetve annak bizottsága feladat- és hatáskörét maga gyakorolja.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Kulturális és Oktatási Bizottsága a 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése, a 27/2021. (I. 29.) és a 307/2021. (VI. 5.) Korm. rendelet alapján

a Kulturális Osztály vezetőjének előterjesztésére az 1/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelet 60. § (3) bekezdés 11. pontja alapján

1./ javasolja Aczél Géza (1864-1937), Debrecen volt főmérnöke Debreceni Köztemető III. tábla B-C sarok 4. sírhelyén található temetési helyének nevezetes személy temetési helyeként történő nyilvántartásába vételét.

2./ Felkéri a Kulturális Osztály vezetőjét, hogy a döntésről az Ügyrendi Bizottság elnökét tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: a Kulturális Osztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2021. november 18.

Szentei Tamás
osztályvezető